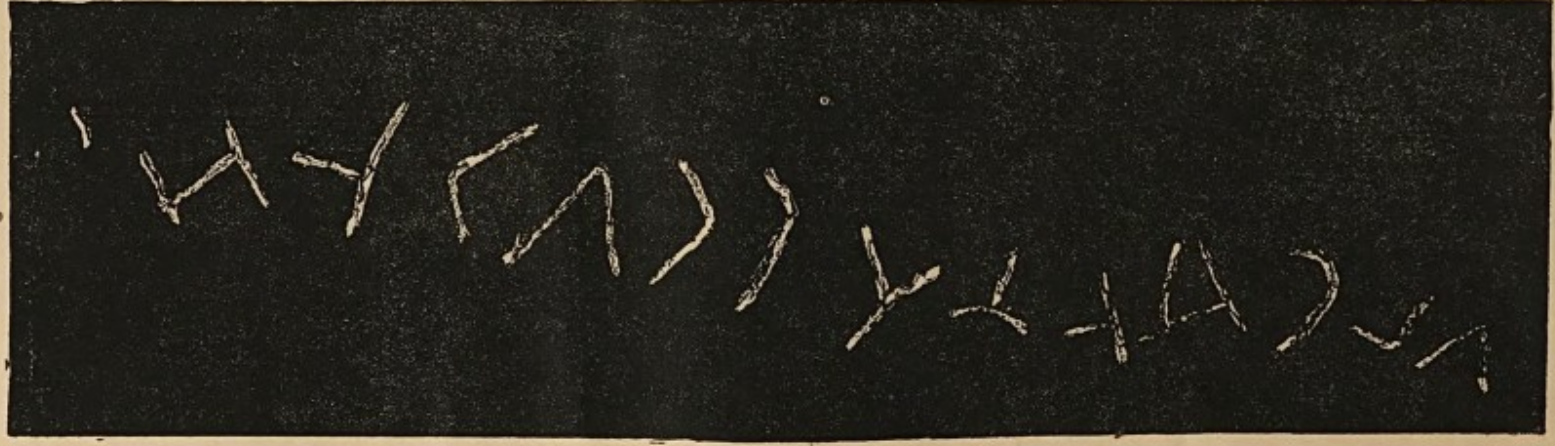


**Yarmouth, Nova Scotia yakınlarında olduğu varsayılan
Runik yazıt. Kâğıt kalıp (squeeze) üzerinden
fotoğraflanmıştır. Bkz. American Philosophical Society
Proceedings, 2 Mayıs 1884.**



Taşın, Yarmouth County Müzesi'nde günümüzde sergilenen hali.

Yarmouth, Nova Scotia'daki Söзде Bir Runik Yazıt Üzerine
Henry Phillips, Jr. tarafından

Fundy Körfezi kıyısında, Yarmouth kasabasının karşısında, yaklaşık dört yüz pound ağırlığında bir kaya bulunmaktadır. Bu kaya, geçen yüzyılın sonlarına doğru Fletcher adlı bir kişi tarafından keşfedilmiştir. Neredeyse yüz yıldır iyi bilinmektedir ve çevresinde yaşayanlar onu her zaman gerçek bir antik kalıntı olarak kabul etmişlerdir; üzerine hiçbir zaman bir şüphe gölgesi düşmemiştir.

Üzerindeki işaretler zaman zaman kopyalanmış ve yorumlanmaları için bilgin kişilere gönderilmiştir. Birden fazla bilgin, bu işaretlerde Sami kökenli izler görmüştür. 1875 yılında, taştan alınmış bir sürtme (kopya) incelemem için bana verildi. O zamandan beri olayın koşullarını dikkatle değerlendirdim ve sonunda bunun gerçek olduğuna kanaat getirdim; yazıtın modern bir sahtekârlık olmadığına ve boş vakitlerinde eğlenen Kızılderililerin (yerli halkın) bir ürünü olmadığına ikna oldum.

Herhangi bir aldatma niyeti olmadığına inandıktan sonra, işaretleri tamamen önyargısız bir zihinle incelemeye başladım. Aslında bu yazıtın Amerika'nın Kolomb öncesi keşfine ait bir kalıntı olduğuna hiçbir zaman inanmamıştım. Dolayısıyla konuya tamamen tarafsız yaklaştım; hatta bu kıtada, cesur ve atılgan Norselilere (Vikinglere) ait olduğu

iddia edilen herhangi bir yazıtın gerçekliğine karşı bir miktar önyargılıydım.

Bu işaretleri yorumlamanın zorluğu, sürtmenin alındığı malzemenin yapısı ve Runik alfabelerde harflerin sıklıkla birden fazla anlam ve biçime sahip olması nedeniyle oldukça artmıştı. Ancak bir kaleidoskop gibi, kelime kelime belirmeye başladı; parçalı hâlde ortaya çıkan bu kelimelerin her biri reddedildi, ta ki sonunda anlaşılır bir kelime ortaya çıkana kadar. Onu başka kelimeler izledi ve sonunda anlamlı bir cümle oluştu; bu cümle beni hayrete düşürdü: “Harkussen men varu, Hako’nun oğlu adamlara hitap etti.”

Daha fazla inceleme yaptığımda, 1007 yılında Thorfinn Karlsefni’nin seferine katılanlar arasında Haki adının geçtiğini gördüm. Bu dikkat çekici tesadüf karşısında sarsıldığımı itiraf etmeliyim. Şüphelerim, haritaya baktığımda tamamen ortadan kalktı; İzlanda ile Grönland arasındaki mesafenin, Norveç ile İzlanda arasındaki deniz yoluna kıyasla ne kadar kısa olduğunu fark ettim. Bu kadar büyük bir okyanus mesafesini aşabilmiş olan o korkusuz halkın, daha kısa olan bu mesafeden çekinmeleri pek olası görünmüyordu.

Böyle bir hatıranın neden bırakılmış olabileceği konusunda kesin bir cevap verilemez. Ancak bilinen bir gerçektir ki, geçmişte önemli olayların yaşandığı yerlerde anıtlar dikilmiş, yazıtlar kazınmış veya hatıra işaretleri bırakılmıştır. Şefin adamlara hitabı da önemli bir olaya

işaret ediyor olabilir; belki de o noktaya ulaştıklarını anmak için yapılmıştır.

Sonuç olarak şunu söyleyebilirim ki, bu olayın koşulları en azından dikkate alınmaya değerdir, hatta tamamen ikna edici olmasa bile.



“Yarmouth Limanı’nın kuzeybatı ucundaki Tuz Gölü (Salt Pond). Tař, ön planda solda görülen ve günümüzde ağaçlarla kaplı olan arazide keşfedilmiştir.”